

Sygn. akt V CSK 253/21

POSTANOWIENIE

Dnia 10 listopada 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Grzegorzcyk

w sprawie z powództwa B. sp. z o.o. w S.
przeciwko Towarzystwu Ubezpieczeń i Reasekuracji "(...)" S.A. w W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 10 listopada 2021 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 27 stycznia 2021 r., sygn. akt V AGa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od powódki na rzecz pozwanej kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta 00/100) złotych tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przepis ten odpowiada charakterowi skargi kasacyjnej, będącej nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, o dominującym publicznoprawnym charakterze, przysługującym od orzeczeń wydanych po przeprowadzeniu dwuinstancyjnego postępowania

sądowego, w którym sąd pierwszej i drugiej instancji dysponuje pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. W powiązaniu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. oznacza to, że w skardze kasacyjnej nieodzowne jest powołanie i uzasadnienie okoliczności o charakterze publicznoprawnym, które stanowią wyłączną podstawę oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (przyczyn kasacyjnych).

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca powódka B. Sp. z o.o. w S. powołała się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej wynikającą z tego, że Sąd Apelacyjny bezzasadnie przyjął, iż osoba podszywająca się za przedstawiciela przewoźnika J. s.r.o. była podwykonawcą powódki oraz bezzasadnie uznał, że w sprawie miał zastosowanie § 4 ust. 1 pkt 2 ogólnych warunków ubezpieczenia (OWU), co stanowiło elementarne naruszenie przepisów prawa materialnego, w tym w szczególności art. 65 § 2 k.c.

W judykaturze Sądu Najwyższego wskazywano wielokrotnie, że przesłanka oczywistej zasadności skargi kasacyjnej oznacza, że dla przeciętnego prawnika skarga *prima facie* zasługuje na uwzględnienie. Sytuacja taka w szczególności istnieje wtedy, gdy bez wątplenia wystąpiły uchybienia, na które powołuje się skarżący, jest pewne, że miały one wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia albo podniesione we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zarzuty oczywiście uzasadniają zasadność wniesionego środka zaskarżenia. Oczywiście jest przy tym tylko to, co można dostrzec bez potrzeby głębszej analizy, czy przeprowadzenia dłuższych badań lub dociekań. Zarzucane uchybienia muszą zatem mieć kwalifikowany charakter, dotyczyć konkretnych przepisów prawa i być dostrzegalne w sposób oczywisty, na pierwszy rzut oka (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000, V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, z dnia 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156, i z dnia 15 czerwca 2018 r., III CSK 38/18, niepubl.).

Oceniając argumenty powódki należało mieć na względzie, że Sąd Apelacyjny oparł wyrok uwzględniający apelację na dwóch założeniach - po pierwsze, że szkoda powstała wskutek winy umyślnej osób, które działały na zlecenie, w imieniu lub na rzecz ubezpieczającego, po drugie zaś, że list przewozowy dotyczący przywłaszczzonej przesyłki nie był zgodny z wymaganiami

określonymi w § 2 pkt 5 i § 4 ust. 1 OWU, a także z polisą ubezpieczeniową wobec braku nazwy i adresu podwykonawcy. O ile pierwsza z poruszonych kwestii była przedmiotem odmiennych wypowiedzi Sądu Najwyższego wyrażonych w zbliżonych sytuacjach (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2013 r., II CSK 202/12, niepubl. i z dnia 20 grudnia 2018 r., II CSK 501/18, niepubl.), które zostały pominięte przez Sąd Apelacyjny, o tyle w odniesieniu do drugiego z problemów w powołanym wyżej wyroku z dnia 20 grudnia 2018 r., II CSK 501/18, niepubl., Sąd Najwyższy przyjął, że dopuszczalne jest takie zdefiniowanie wypadku ubezpieczeniowego, by obejmował on wyłącznie szkody wynikłe z przewozu udokumentowanego w określony sposób, wcześniej zaś uznał, że brak dokumentu spełniającego warunki listu przewozowego CMR wystawionego na przewoźnika może stanowić uzasadnioną podstawę do wykluczenia odpowiedzialności ubezpieczyciela (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 października 2016 r., V CSK 712/15, niepubl.).

Z ustaleń poczynionych przez Sądy *meriti* wynikało, że w odniesieniu do przewozów realizowanych na rzecz ubezpieczającego przez podwykonawców umowa ubezpieczenia przewidywała objęcie ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej ubezpieczającego z tytułu przewozów wykonywanych na jego rzecz przez podwykonawców na podstawie listów przewozowych wystawionych na tychże podwykonawców, a przewóz powinien być udokumentowany przyjętym przez ubezpieczającego zleceniem transportowym, zleceniem transportowym wystawionym przez ubezpieczającego dla podwykonawcy i listem przewozowym CMR zawierającym dane podwykonawcy. Przedłożony w sprawie list przewozowy nie zawierał natomiast m.in. danych podwykonawcy, przy pomocy którego skarżąca zamierzała realizować przewóz. Ponadto, powoływane przez skarżącą postanowienie umowne dotyczące sytuacji, w której nie jest możliwe zawarcie w liście przewozowym danych ubezpieczającego wymaga, aby w liście tym był zawarty podpis kierowcy ubezpieczającego, podczas gdy z ustaleń Sądów *meriti* nie wynikało, aby list przewozowy został podpisany przez osobę będącą kierowcą ubezpieczającego w rozumieniu tego postanowienia umowy. W tym stanie rzeczy, stanowisko Sądu Apelacyjnego wraz z towarzyszącą mu argumentacją nie mogło

być uznane za ewidentnie i w sposób widoczny *prima vista* błędne, czego wymaga przyczyna kasacyjna określona w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 i art. 98 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.